

Assen, 27 juni 2024
Ons kenmerk: 1000741

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : Lefier
Activiteit : Sloop en nieuwbouw 25 woningen Klazienaveen
Locatie : Molenwijk WZ 1-7 (even + oneven) en Stellingstraat NZ 1-18 (even
+ oneven) in Klazienaveen

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte van deze omgevingsvergunning tot en met 1 maart 2029.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 5.1. tweede lid, onder g van de Omgevingswet op grond van artikelen 8.74j. en 8.74k. van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) te verlenen aan Lefier voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.37. eerste lid onder b van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor de vogelrichtlijnsoorten huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) waar het gaat om het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van deze vogels of het opzettelijk wegnemen van nesten van deze vogels.
- artikel 11.46. eerste lid van het Bal voor de habitatrichtlijnsoort gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) waar het gaat om:
 - onder b: het opzettelijk verstoren van deze dieren;
 - onder d: het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren.

De omgevingsvergunning wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

- 1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan Molenwijk en Stellingstraat Klazienaveen, d.d. 24 januari 2024, door ATKB (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, zoals beschreven op www.rvo.nl/ecologisch-deskundige (hierna ecologisch deskundige) én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij deze omgevingsvergunning.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle handelingen door/onder begeleiding van de ecologisch deskundige. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Huismus

- 2.1. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode(s) van de huismus. De meest kwetsbare periode (broedperiode) loopt globaal van 1 maart t/m 1 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. Ook perioden van vorst worden aangewezen als kwetsbare periode van de huismus. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
- 2.2. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal achttien tijdelijke nestkasten van het type HMT1 van Unitura (of kwalitatief vergelijkbaar) en geschikt voor de huismus aan te bieden, conform het Activiteitenplan met inachtnaam van de gewenningsperiode voor de soort.
- 2.3. Deze kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente nestplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de huismus. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en/of alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.

- 2.4. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen, buiten de broedperiode, de oorspronkelijke nestplaatsen natuurvrij gemaakt te worden onder begeleiding van/door een ecologisch deskundige. Dit dient uitgevoerd te worden conform het Activiteitenplan. Er dient voorkomen te worden dat nestplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode plaatsvinden.
- 2.5. Mimimaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen huismussen in de nestplaatsen meer aanwezig zijn.
- 2.6. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie minimaal tien inbouwkasten van het type IB GZ 05 van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar) en geschikt voor de huismus aan te bieden en daken die noordelijk en oostelijk georiënteerd zijn toegankelijk te maken voor de huismus door geen vogelwerende kam te gebruiken of deze te plaatsen op de derde panlat van onderen. De permanente voorzieningen dienen geplaatst te worden conform het Activiteitenplan en onder ecologische begeleiding.
- 2.7. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de huismus dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de huismus en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

Gierzwaluw

- 2.8. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode van de gierzwaluw. De kwetsbare periode (broedperiode) loopt globaal van 15 april tot 1 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw.
- 2.9. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal vijf tijdelijke nestkasten van het type GZT1 van Unitura (of kwalitatief vergelijkbaar) en geschikt voor de gierzwaluw aan te bieden, conform het Activiteitenplan met inachtnaam van de gewenningsperiode voor de soort.
- 2.10. Deze kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente nestplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de gierzwaluw. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en/of alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn (door een andere beschermde soort).
- 2.11. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen, buiten de broedperiode, de oorspronkelijke nestplaatsen natuurvrij gemaakt te worden onder begeleiding van/door een ecologisch deskundige. Dit dient uitgevoerd te worden conform het Activiteitenplan. Er dient voorkomen te worden dat nestplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode plaatsvinden.
- 2.12. Mimimaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen gierzwaluwen in de nestplaatsen meer aanwezig zijn.
- 2.13. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie minimaal vijf inbouwkasten van het type IB GZ 05 van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar) en geschikt voor de gierzwaluw geclusterd aan te bieden op de kopgevels die het dichtst bij de oorspronkelijke nestplaats liggen. De permanente voorzieningen dienen geplaatst te worden conform het Activiteitenplan en onder ecologische begeleiding.
- 2.14. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de gierzwaluw dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de gierzwaluw en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

Gewone dwergvleermuis

- 2.15. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis. De meest kwetsbare periode (winterperiode) loopt globaal van 1 november t/m 15 april. Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met de kwetsbare zomerperiode/actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Deze loopt globaal van 15 april t/m 15 oktober. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kunnen deze periodes langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.16. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal twaalf tijdelijke vleermuiskasten van het type VMTH1 van Unitura (of kwalitatief vergelijkbaar) en geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden, conform het Activiteitenplan.
- 2.17. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal 3 maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) waardoor de gewone dwergvleermuis in staat is om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft.
- 2.18. Deze kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 2.19. Voorafgaand aan de werkzaamheden, bij voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden en binnen de actieve periode, dienen de daken van de te slopen woningen natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan en onder ecologische begeleiding. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van chemische middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van purschuim.
- 2.20. Bij het natuurvrij maken dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Tevens dient er voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig natuurvrij gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode(s) plaatsvinden. Uitstel van de werkzaamheden dient ook uitstel van natuurvrij maken te betekenen.
- 2.21. Voorafgaand aan de werkzaamheden, binnen het actieve seizoen en minimaal drie dagen (onder voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden) na het natuurvrij maken dient door een ecologisch deskundige door middel van een in- en/of uitvliegcontrole conform het vleermuisprotocol vastgesteld te worden dat het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd en dat er geen gewone dwergvleermuizen meer onder de daken van de woningen aanwezig zijn. Wanneer er niet kan worden vastgesteld dat er geen gewone dwergvleermuizen meer onder de daken van de woningen aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.19 t/m 2.21 worden herhaald.
- 2.22. Het verwijderen van warmtebronnen bij het strippen van het gebouw dient uitgevoerd te worden buiten de vorstperiode en niet vóór het natuurvrij maken zoals bedoeld in voorschrift 2.19 t/m 2.21.
- 2.23. De vergunninghouder dient voor de permanente situatie minimaal twaalf inbouwkasten van de combinatie van de typen IB VL 12 en IB VL 16 van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar) en geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden. De permanente voorzieningen dienen geplaatst te worden conform het Activiteitenplan en onder ecologische begeleiding.

- 2.24. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
- 3.1.1. bij het natuurvrij maken van de woningen;
 - 3.1.2. bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.3. tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 3.1.4. bij de broedvogelcontrole voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
 - 3.1.5. bij de start van de werkzaamheden;
 - 3.1.6. bij het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de soorten.
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

4. Zorgplicht

- 4.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Lefier (digitaal);
- ATKB (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Emmen (digitaal)

Omgevingsvergunningstermijn

Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging.

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 25 januari 2024 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van het gemachtigde ecologisch adviesbureau ATKB namens Lefier (hierna vergunninghouder). De aanvraag heeft betrekking op de sloop en nieuwbouw van 25 woningen, gelegen aan de Molenwijk WZ 1-7 (even + oneven) en Stellingstraat NZ 1-18 (even + oneven) in Klazienaveen in de gemeente Emmen. De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.37 eerste lid onder b van het Bal voor de huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) en voor artikel 11.46 eerste lid onder b en d van het Bal voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Figuur 1: Plangebied blauw omlijnd (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermend volgens diverse beschermingsregimes van de Bal.

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus en gierzwaluw zijn beschermde inheemse vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.37. eerste lid van het Bal waar het gaat om:

- het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het nest van een vogel is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest dient te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 11.37. eerste lid onder b van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus en gierzwaluw zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie en de [Beleidsregels bescherming natuur provincie Drenthe](#) bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.2 *Habitatrichtlijn*

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse zoogdiersoort als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.46. eerste lid van het Bal waar het gaat om:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46. eerste lid onder d van het Bal vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven, alsmede essentiële foerageergebieden en vliegroutes leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 11.46. eerste lid onder d van het Bal.

Naast artikel 11.46. eerste lid onder d van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.46. eerste lid onder b van het Bal. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van de gewone dwergvleermuis.

2.3 *Beoordelingsgronden ontheffing verlening*

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. **De situatie**

Woningstichting Lefier is voornemens om 25 woningen in Klazienaveen te slopen en daarna op de vrijgekomen plekken 25 nieuwe levensloopbestendige woningen terug te bouwen. De te slopen woningen betreffen allemaal tweelaagse woningen met een zolder en een spouwmuur welke alleen toegankelijk is op plekken waar het dakoverstek niet nauw aansluit op de gevel. De woningen hebben allen aan de voor- en achterzijde een kleine tuin. Aan de zuid- en oostzijde van de woningen ligt een groenstrook met bomen en water.

De werkzaamheden bestaan uit de sloop van de bestaande bebouwing, het bouwrijp maken van de grond waarbij het groen in de tuinen van de te slopen woningen dient te worden verwijderd en de nieuwbouw van 25 woningen. De sloop van de woningen heeft tot gevolg dat er veertien nestplaatsen van de huismus, een nestplaats van de gierzwaluw en een zomer-/paar- en winterverblijfplaats en twee paar- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren zullen gaan. Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is daarom noodzakelijk. De sloop van de woningen staat gepland vanaf september 2024, het starten met de bouw van de nieuwe woningen voor november 2024 en de woningen worden eind 2025/begin 2026 opgeleverd.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Om te bepalen welke beschermde natuurwaarden mogelijk gebruik maken van het plangebied is door Buro Bakker | AKTB een quickscan uitgevoerd. Dit onderzoek bestond uit een bronnenonderzoek waarbij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, juni 2022) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna is geraadpleegd. Daarnaast is op 22 juni 2022 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd in het plangebied en in de directe omgeving hiervan. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Tevens zijn de waargenomen beschermde soorten tijdens dit veldbezoek genoteerd. Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- Het plangebied is geschikt voor de huismus en gierzwaluw.
- In en rondom het plangebied kunnen algemene broedvogels tot broeden komen.
- Alle woningen in het plangebied beschikken over geschikte locaties voor verblijfplaatsen voor vleermuizen.
- De woningen zijn geen onderdeel van (essentiële) vliegroutes of foerageergebied van vleermuizen.
- In en rond het plangebied komen een aantal nationaal beschermde soorten voor, namelijk de steenmarter, egel en eekhoorn, maar negatieve effecten op mogelijke verblijfplaatsen zijn uitgesloten. De algemene zorgplicht is wel van kracht.

Uitgaande van de conclusies uit de quickscan is door ATKB nader onderzoek uitgevoerd naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Dit onderzoek is uitgevoerd conform het meest recente vleermuisprotocol (NGB, 2021) en de op het moment van uitvoeren van het nader onderzoek meest recente Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023) en Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017).

Gewone dwergvleermuis

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd in de periode van 15 mei t/m 30 september 2023. Het onderzoek vond plaats onder voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden. Dit betekent een temperatuur van boven de 10 graden Celsius, (vrijwel) droog en weinig wind. De veldbezoeken vonden plaats tijdens het invallen van de duisternis (zonsondergang) en in de vroege ochtend (zonsopgang) met behulp van de batdetector op verschillende strategische locaties zodat in- en uitvliegende vleermuizen goed konden worden waargenomen. Het onderzoeksgebied is opgedeeld in drieën waarbij in elk deelgebied één onderzoeker heeft gepost. Daarnaast omvat het onderzoeksgebied ook een omgevingscheck van minimaal 200 meter rondom het plangebied.

Uit het onderzoek van 2023 is naar voren gekomen dat er in totaal drie verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig zijn. Het betreft één verblijfplaats die wordt gebruikt als zomer-, paar- en winterverblijfplaats (Stellingstraat NZ 18) en twee verblijfplaatsen die worden gebruikt als paar- en winterverblijfplaats (Stellingstraat NZ 1 en Stellingstraat NZ 6). De winterverblijfplaatsen zijn alleen geschikt onder milde winterse omstandigheden. De verblijfplaatsen zijn niet geschikt tijdens periodes met strenge vorst. De aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen kan daarom worden

uitgesloten. Alleen de verblijfplaats aan de Stellingstraat NZ 18 kon exact worden gelokaliseerd. De verblijfplaats wordt bereikt via kieren achter de gevelpannen van het dakvlak aan de achterzijde van de kopgevel. De woningen zijn geen onderdeel van een essentiële vliegroute of van belang als essentieel foerageergebied. In de omgeving van het plangebied zijn wel mogelijke essentiële vliegroutes en foerageergebieden aanwezig. Ook is in de omgeving van het plangebied een paarverblijfplaats aangetroffen en zijn meer dan tien waarnemingen van baltsende gewone dwergvleermuizen bekend uit andere vleermuisonderzoeken van ATKB.

Huismus

Het onderzoek naar huismussen heeft bestaan uit twee ochtendrondes uitgevoerd in de periode van 1 april t/m 15 mei 2023. Tussen de onderzoeksrondes zaten minimaal tien dagen. Gedurende de onderzoeksrondes is door één persoon het plangebied en de omgeving geobserveerd en is gelet op de aanwezigheid van broedende huismussen in en nabije het plangebied. De waargenomen zingende mannetjes en de aanwezigheid van paartjes en/of nestbouw zijn genoteerd. Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor huismussen in de vorm van rustplaatsen in struiken, foerageerplekken, zandbaden en drinkplaatsen. Vooral in de achtertuinen zijn (groenblijvende) hekken en struiken aanwezig waarin vogels kunnen rusten en schuilen. De essentiële functies zijn daarom ook meegenomen in het nader onderzoek. De temperatuur was relatief laag tijdens de onderzoeksrondes, maar omdat de zon scheen op deze dagen waren de huismussen wel actief.

Uit het onderzoek van 2023 is naar voren gekomen dat er in totaal veertien nestlocaties (zie figuur 2) van de huismus aanwezig zijn binnen het plangebied. De nesten zijn aanwezig onder de dakpannen aan de voor- en achterzijde van de woningen. In een straal van 150 meter van het plangebied zijn weinig geschikte woningen voor huismussen aanwezig waardoor ook weinig nesten zijn vastgesteld in de omgeving. De heggen en struiken in de tuinen van de woningen en in het openbaar groen worden niet aangemerkt als essentieel omdat in de omgeving vergelijkbare elementen voor dezelfde functies aanwezig zijn. Hetzelfde geldt voor plekken die een functie hebben als zandbad en drinkplek.

Gierzwaluw

Het onderzoek naar gierzwaluwen heeft bestaan uit drie avondbezoeken in de periode van half mei t/m half juli 2023. Twee van deze onderzoeksrondes zijn gecombineerd uitgevoerd met het vleermuisonderzoek, waar na het uitvoeren van het gierzwaluwonderzoek aansluitend het vleermuisonderzoek is uitgevoerd. Het veldonderzoek is uitgevoerd door drie ecologen waarbij het plangebied opgedeeld is in drieën met in elk deelgebied één onderzoeker.

Uit het onderzoek van 2023 is naar voren gekomen dat er in totaal één nest (zie figuur 2) van de gierzwaluw is aangetroffen binnen het plangebied. Het nest is vastgesteld in de kopgevel van de woning aan de Molenwijk WZ 1 onder een gevelpan. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen nesten van de gierzwaluw vastgesteld. Uit de NDFF zijn wel waarnemingen bekend aan de westzijde van het plangebied. Uit onderzoek door ATKB zijn waarnemingen bekend van een klein groepje overvliegende zwaluwen ten oosten van het plangebied.

Figuur 2: Locaties van de aangetroffen nestplaatsen van de huismus (oranje) en gierzwaluw (blauw) (bron: Activiteitenplan)

3.2 Tijdelijke compensatie

Het doel van het aanbrengen van tijdelijke voorzieningen is om de aangetroffen beschermde diersoorten in de periode waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd te voorzien van verblijfplaatsen. Voor het tijdelijk vervangen van de huismusnesten, het gierzwaluwnest en de vleermuisverblijfplaatsen gelden verschillende aantallen te nemen maatregelen en voorwaarden. Deze voorwaarden zijn overgenomen van de beschikbare Kennisdocumenten van BIJ12. Een van deze voorwaarden is het doorlopen van een gewenningsperiode welke per soort en per type verblijfplaats verschilt. Aangezien in een eerdere planning beoogd werd in april 2024 te starten met de werkzaamheden, het nader onderzoek door liep tot oktober 2023 en hiermee de gewenningsperiode voor de gierzwaluw en gewone dwergvleermuis niet behaald kon worden, is op basis van een worstcase scenario een inschatting gemaakt van het aantal op te hangen tijdelijke voorzieningen welke in april 2023 zijn geplaatst. Na afronding van het onderzoek heeft er een update plaats gevonden waarin geconcludeerd werd dat voor de aangetroffen soorten binnen het plangebied in april 2023 voldoende tijdelijke voorzieningen zijn geplaatst en er geen voorzieningen bijgeplaatst hoefden te worden. De worstcase inschatting van de te plaatsen tijdelijke voorzieningen voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen en de update hiervan na afronding van het onderzoek staat beschreven in de “memo ophangen kasten 25 woningen in Klazienaveen”, d.d.28 november 2023, door ATKB (hierna memo).

Gewone dwergvleermuis

Als tijdelijke overbrugging is voor vleermuizen een inschatting op basis van een worstcase inschatting gemaakt van het aantal verblijfplaatsen, de type verblijfplaatsen en de soorten vleermuizen die aanwezig zouden zijn in het plangebied. Verwacht werd dat enkel de gewone dwergvleermuis voor zal komen

binnen het plangebied met één kraamverblijfplaats, twee paarverblijfplaatsen en een paar-/winterverblijf. Hiervoor zijn vier kraamkasten van het type VMT3 (van Unitura) en twaalf kleine kasten van het type VMTH1 (van Unitura) geplaatst in de eerste week van mei 2023. Na afronding van het nader onderzoek bleken echter dat er maar één zomer-, paar- /winterverblijfplaats en twee paar-/winterverblijfplaatsen aanwezig zijn binnen het plangebied. De mitigatiefactor voor vleermuisverblijfplaatsen is vier. Door de twaalf geplaatste kleine kasten zijn er voldoende kasten geplaatst en zijn de geplaatste kraamkasten dus niet nodig, maar blijven gedurende werkzaamheden wel hangen. Deze zijn geplaatst conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis van BIJ12, het Activiteitenplan Hoofdstuk 5 en de Memo.

De start van de werkzaamheden staan gepland in september 2024. De kasten dienen een gewenningsperiode te doorlopen van drie maanden. Deze kasten zijn begin mei 2023 geplaatst waardoor aan de gewenningsperiode is voldaan.

De tijdelijke kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen weer toegankelijk zijn beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis. Verwijdering van de tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.

Huismus

Van de huismus zijn veertien nestlocaties gevonden binnen het plangebied. Deze nestlocaties dienen met een mitigatiefactor van twee gecompenseerd te worden tijdens de werkzaamheden. Op 9 februari 2024, voorafgaand aan het broedseizoen van de huismus, zijn er achttien tijdelijke nestkasten van het type HMT1 (van Unitura) voor de huismus geplaatst. Dit zijn voor huismussen tien kasten te weinig om te voldoen aan de mitigatiefactor. Omdat de nestkasten voor de gierzwaluw ook gebruikt kunnen worden voor de huismus, kunnen de tien kasten die te veel zijn opgehangen voor de gierzwaluw ook gebruikt worden voor de huismussen. De kasten voor de huismus zijn geplaatst conform het Kennisdocument Huismus van BIJ12, het Activiteitenplan Hoofdstuk 5 en de Memo. Door de kasten voorafgaand aan het broedseizoen van 2024 te plaatsen en de werkzaamheden pas het na het broedseizoen van 2024 op te starten, wordt voldaan aan de gewenningsperiode van één broedseizoen.

De tijdelijke kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen weer toegankelijk zijn beschikbaar te blijven voor de huismus. Verwijdering van de tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.

Gierzwaluw

Ook de kasten voor de gierzwaluwen zijn op basis van een worstcase scenario opgehangen in de eerste week van mei 2023. Er zijn in totaal vijftien kasten geplaatst van het type GZT1 (van Unitura), wat een compensatie is voor drie nestlocaties. Voor gierzwaluwen geldt namelijk een mitigatiefactor van vijf. Na afronden van het onderzoek bleek er echter maar één nestplaats van de gierzwaluw binnen het plangebied aanwezig te zijn. Er zijn dus tien kasten extra opgehangen. Doordat er voor de huismus tien kasten te weinig opgehangen waren en huismussen ook gebruik maken van gierzwaluw kasten, zijn deze kasten blijven hangen ten behoeve van de tijdelijke compensatie van de huismus. De gierzwaluwkasten zijn geplaatst conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis van BIJ12, het Activiteitenplan Hoofdstuk 5 en de Memo. Volgens het nieuwe Kennisdocument van BIJ12 (2023) geldt voor gierzwaluwen geen gewenningsperiode meer. Zolang de oude nestplaatsen beschikbaar zijn hebben de gierzwaluw geen reden om andere nestplaatsen op te zoeken. De nieuwe nestplaatsen worden als zodanig niet herkend. Wel dienen de alternatieve verblijfplaatsen aanwezig te zijn voor de start van het broedseizoen. De kasten zijn begin mei 2023 opgehangen.

De tijdelijke kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen weer toegankelijk zijn beschikbaar te blijven voor de gierzwaluw. Verwijdering van de tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.

3.3 *Permanente mitigatie*

Voor de permanente voorzieningen gelden dezelfde mitigatiefactoren als voor de tijdelijke voorzieningen. Het verschil is dat de permanente voorzieningen duurzaam en permanent moeten zijn. Het plaatsen en/of realiseren van deze voorzieningen dient uitgevoerd te worden onder ecologische begeleiding, conform het Activiteitenplan paragraaf 5.4 en conform de meest actuele kennisdocumenten van de betreffende beschermde diersoort.

Gewone dwergvleermuis

In de nieuwbouw woningen worden in totaal twaalf vleermuisvoorzieningen ingebouwd. De voorzieningen bestaan uit dubbele vleermuiskasten (type IB VL 12 gecombineerd met IB VL 16, beide van Vivara Pro) die paarsgewijs worden ingebouwd in de kopgevels van de woningen aan de Stellingstraat NZ. De vleermuiskasten worden met een onderlinge afstand van tenminste 3 meter ingebouwd op een hoogte van 3 meter of hoger.

Huismus

Permanente voorzieningen voor de huismus worden gerealiseerd door een combinatie van toegankelijke dakvlakken en het inbouwen van nestkasten (inbouwkast van het type IB GZ 05 van Vivara Pro). Vanwege het risico op oververhitting worden alleen de noordelijk en oostelijk georiënteerde dakvlakken toegankelijk gemaakt voor huismussen. Het gaat hierbij om in totaal ruim 160 strekkende meter dak dat toegankelijk is voor huismussen. De daken worden toegankelijk gemaakt door geen vogelwerende kam te gebruiken of deze te plaatsen op de derde panlat van onderen. Zo worden de onderste twee lagen dakpannen beschikbaar gemaakt voor huismussen. Daarnaast worden in totaal 10 inbouwkasten geplaatst in oostelijk (Stellingstraat NZ) en noordelijk (Molenwijk WZ) georiënteerde kopgevels.

Gierzwaluw

Permanente voorzieningen (inbouwkast van het type IB GZ 05 van Vivara Pro) voor de gierzwaluw worden gerealiseerd door het inbouwen van vijf nestkasten voor gierzwaluwen. De vijf nestkasten worden geclusterd ingebouwd op de kopgevels die het dichtst bij de oorspronkelijke nestplaats ligt met één kopgevel met drie nestkasten en één kopgevel met twee nestkasten.

Ecologische groene plus

De groene plus heeft als doel om ervoor te zorgen dat de populaties van de aanwezige beschermde soorten in de toekomstige situatie kunnen groeien ten opzichte van de huidige situatie. Met de toegepaste voorzieningen en maatregelen wordt ruimschoots voldaan aan de richtlijnen zoals genoemd in de kennisdocumenten van BIJ12. Voor de gewone dwergvleermuis en huismus wordt een overcompensatie gerealiseerd. Voor de gewone dwergvleermuis bestaat de overcompensatie uit het inbouwen van dubbele inbouwkasten, in plaats van de minimale vereisten van enkele inbouwkasten. De dubbele kasten zijn ook in milde winterse omstandigheden langer te gebruiken, waardoor de woningen in de nieuwe situatie een groter deel van het jaar geschikt zijn voor vleermuizen. Voor de huismus bestaat de overcompensatie uit een combinatie van tien nestkasten en ongeveer 160 meter dakvlak dat beschikbaar komt als potentiële nestlocatie. Uitgaande van een potentiële nestlocatie per vijf meter dakvlak komen er in de nieuwe situatie 42 (32+10) potentiële nestlocaties beschikbaar. Met het aanbod van permanente voorzieningen, dat ruim hoger is dan het aantal vastgestelde verblijfplaatsen wordt er vanuit gegaan dat er een extra impuls wordt gegeven voor alle aanwezige soorten.

3.4 *Natuurvrij maken*

Om de woningen ongeschikt te maken voor vleermuizen worden binnen de actieve periode de woningen natuurvrij gemaakt, dus in de maanden april, september of oktober. Door gebruik te maken van exclusion flaps kunnen de vleermuizen de woningen wel verlaten, maar niet meer terug keren. De exclusion flaps worden verspreid over geschikte locaties geplaatst, waarnaast de rest van de kieren kunnen worden afgezet met schuim of gootborstels. Ook kunnen geschikte locaties dichtgemaakt worden met een plaat of gaas.

Het correct ongeschikt maken van de woningen wordt gecontroleerd door de ecologisch deskundige. Na het correct plaatsen wordt minimaal drie nachten met voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden gewacht waarna een in- of uitvliegcontrole wordt uitgevoerd. Wanneer er geen vleermuizen meer worden aangetroffen in de woningen van het plangebied, kunnen de werkzaamheden aanvangen. Bij het nog aantreffen van vleermuizen dienen aanvullende maatregelen genomen te worden welke beschreven dienen te worden in het ecologisch logboek.

Voor de huismus en gierzwaluw dient het natuurvrij maken uitgevoerd te worden tussen 1 oktober en 1 maart. De meeste nestlocaties voor huismussen bevinden zich onder de eerste rij pannen van daken. Voor gierzwaluwen geldt dat eind-/ en beginvorsten, gevelpannen en de hoeken van woningen net onder de goot worden gebruikt. Deze locaties kunnen natuurvrij gemaakt worden door hieronder en in spouwborstels, hout of vulschuim te plaatsen. Bij het gebruik van spouwborstels is het van belang dat deze onder de eerste rij dakpannen komt te liggen of op zo'n manier wordt gelegd dat er spanning op de borstelharen komt te staan. Het leggen van borstels in de goot zelf is niet afdoende, aangezien de mussen zich door de borstelharen heen zullen wringen. Voor vogels die in de tuinen tot broeden kunnen komen geldt dat de werkzaamheden niet in het broedseizoen (half maart tot half juli) kunnen plaatsvinden. Als dit wel noodzakelijk is, dan dient een broedvogelcontrole uit te sluiten dat vogels of hun nesten aanwezig zijn. Minimaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen huismus en gierzwaluw in de nestplaatsen meer aanwezig is.

4. **Overwegingen**

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74j. en 8.74k. van het Bkl.

4.1 *Belangenafweging*

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid en ter bescherming van flora en fauna, genoemd in artikel 8.74j. van het Bkl. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en ter bescherming van wilde flora en fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats genoemd in artikel 8.74k. van het Bkl.

Volksgezondheid of openbare veiligheid

Aedes, de landelijke branchevereniging van woningcorporaties (waaronder Woonborg), is samen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken een van de ondertekenaars van het Convenant Energiebesparing Huursector. In dit convenant staan afspraken over het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen en het verlagen van het energielabel van woningen in bezit van woningbouwcorporaties naar een

energielabel B. Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. De sloop van de oude woningen en het realiseren van duurzame nieuwbouwwoningen draagt bij aan deze afspraken en doelstellingen. De nieuwe woningen krijgen energielabel A++++ en zijn Nul op de Meter.

De huidige woningen voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. Naast het slechte energielabel zit er nog asbest in de woningen en hebben ze kleine ruimtes en weinig comfort. De nieuwbouwwoningen zijn beter geïsoleerd en worden energiezuinig opgeleverd, waardoor een gezonder leefklimaat voor de bewoners ontstaat en een klein aandeel wordt geleverd aan de klimaatdoelstellingen. Hiermee dient het project het belang van dwingende redenen van groot openbaar belang

Bescherming flora en fauna

Per aangetroffen nest- en verblijfplaats van de huismus, gierwaluw en gewone dwergvleermuis worden ruim voordat de woningen worden gesloopt in de omgeving meerdere tijdelijke alternatieve voorzieningen aangebracht. In de nieuwbouw worden de oorspronkelijke nest- en verblijfplaatsen ruimschoots gecompenseerd met nieuwe permanente voorzieningen. Met deze extra voorzieningen die zijn aangebracht is de verwachting dat er in de nieuwe woningen in totaal meer potentiële nest- en verblijfplaatsen aanwezig zijn dan in de huidige situatie. Op deze manier kan een boost worden gegeven aan de lokale populaties huismussen, gierwaluwen en gewone dwergvleermuizen op lokaal niveau. Hiermee dient het project het belang ter bescherming van wilde flora en fauna.

Conclusie

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

De sloopwerkzaamheden zijn gebonden aan deze woningen en dus aan deze locatie. De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd, er zit asbest in de woningen, ze hebben een slecht energielabel, kleine ruimtes en weinig comfort. Renovatie van de huidige woningen levert een lagere energiebesparingswinst op dan nieuwbouw. Het bovenstaande in overweging genomen is renovatie, waarbij verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soorten naar verwachting tevens worden aangetast, geen reële optie. Een ecologisch gunstiger alternatief dan sloop voor de aanwezige beschermde soorten is daardoor niet aan de orde. Bij de gekozen werkwijze wordt rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen, tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden en in de nieuwe situatie (een overmaat aan) nieuwe verblijfplaatsen te integreren. Hiermee wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben op de in het plangebied aanwezige soorten.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuisensoort en heeft een ruime verspreiding over het gehele land. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000

individuen. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend.

In de omgeving is een paarverblijfplaats aangetroffen en zijn meer dan tien waarnemingen van baltsende gewone dwergvleermuizen bekend uit andere vleermuisonderzoeken van ATKB. Er is in dit deel van Klazienaveen een kleine populatie gewone dwergvleermuizen aanwezig. Door de ontwikkelingen in het plangebied verdwijnen drie kleine verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Door het tijdig ophangen van tijdelijke vleermuiskasten in de omgeving van het plangebied en de inbouw van een viervoud aan nieuwe permanente voorzieningen in de nieuwbouw is de verwachting dat het lokale netwerk aan verblijfplaatsen op termijn minimaal vergelijkbaar is met de huidige situatie en mogelijk zelfs verbeterd.

Huismus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als zeer ongunstig. De ongunstige staat is vooral gebaseerd op de beoordelingsonderdelen populatie, leefgebied en toekomstperspectief. Sinds 1975 zijn de aantallen in Nederland gehalveerd met een dieptepunt in 2005. Na 2005 is de populatie enigszins hersteld. De recente aantallen schommelen (sovon, 2023). De huismus heeft vooral te lijden door stadsvernieuwing en te strakke nieuwbouwwijken. De verspreiding van de huismus is wel gunstig, de soort komt in heel Nederland voor. De landelijke populatie broedparen wordt geschat op 600.000-1.000.000 (sovon, 2018). De laatste jaren vertoont de populatie in Drenthe een matige toename.

In een straal van 150 meter van het plangebied zijn weinig geschikte woningen voor huismussen aanwezig waardoor ook weinig nesten zijn vastgesteld in de omgeving. Met de voorgenomen ontwikkeling zullen veertien nestlocaties verdwijnen. Het plangebied is een vrij essentieel onderdeel van de lokale populatie huismussen. In de directe omgeving zijn de broedvogeldichtheden duidelijk lager. Met de maatregelen die worden genomen neemt het aanbod aan potentieel geschikte nestgelegenheid tijdens de uitvoeringsfase en daarna toe, om ervoor te zorgen dat de populatie huismussen op peil kan blijven of mogelijk zelfs verbeterd.

Gierzwaluw

De landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw is beoordeeld als gunstig. De landelijke populatie broedparen wordt geschat op 45.000–70.000 (Sovon, 2018). In Drenthe komt de gierzwaluw in kleine aantallen verspreid over de provincie voor. De trend van de populatie gierzwaluwen in Drenthe is onbekend.

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen nesten van de gierzwaluw vastgesteld. Uit de NDFP zijn wel waarnemingen bekend aan de westzijde van het plangebied. Uit onderzoek door ATKB zijn waarnemingen bekend van een klein groepje overvliegende zwaluwen ten oosten van het plangebied. Op basis van deze gegevens kan geconcludeerd worden dat er een kleine populatie gierzwaluwen aanwezig. De werkzaamheden zorgen er niet voor dat de staat van instandhouding in het geding raakt. Dit wordt gewaarborgd door de sloop uit te voeren buiten het broedseizoen van de gierzwaluw en in de nieuwe woningen in totaal vijf inbouwkasten te plaatsen waar de gierzwaluwen gebruikt van kunnen maken in de permanente situatie.

Conclusie

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soorten op lokaal en landelijk niveau niet verwacht.

4.4 *Zorgplicht en broedseizoen*

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De ontheffinghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de vergunninghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.